

Trình độ TikTok của chính trị phương Tây: Không kế hoạch, không tầm nhìn, không hiểu đối thủ

Bởi Frank , 1 Tháng 10 2026

Trình độ TikTok của chính trị phương Tây: không kế hoạch, không tầm nhìn, không hiểu đối thủ

Vũ khí hạt nhân đang ở Israel, trong khi các thanh sát viên lại đang ở Iran.

Bởi Frank Dumon

Tu từ học của hư vô: Ảo tưởng về hành động qua những lời rỗng tuếch

Phương Tây đã tự vướng vào chính tu từ học của mình. Chính trị phương Tây không còn nhắm đến việc giải quyết xung đột, mà là tạo ra tiếng ồn. Một ví dụ là thái độ thất thường của cựu Tổng thống Mỹ Donald Trump đối với Iran. Một mặt, Iran được miêu tả là một quốc gia phải bị tiêu diệt, bao gồm các cuộc tấn công vào nhà máy hạt nhân và cơ sở hạ tầng năng lượng. Mặt khác, chính quốc gia đó

đột nhiên được ca ngợi và người ta gợi ý rằng nó có thể trở thành "quốc gia vĩ đại nhất thế giới."

Những mâu thuẫn cực đoan này không chỉ bất khả thi, chúng còn bộc lộ sự thiếu gắn kết chiến lược sâu sắc. Đó là sân khấu chính trị, được thiết kế cho khả năng chú ý ngắn ngủi của thời đại mạng xã hội. Giống như một video TikTok, thông điệp phải ồn ào, cảm xúc và trực tiếp, không có chỗ cho sắc thái, bối cảnh lịch sử hay kế hoạch dài hạn. Mục tiêu không phải là đạt được một kết quả địa chính trị, mà là tối đa hóa "thông điệp": trong trường hợp này, gửi tín hiệu đến cơ sở ủng hộ, thống trị chương trình nghị sự tin tức hoặc thao túng giá cổ phiếu.

Sự thiếu vắng các tiến trình ngoại giao cụ thể

Một sự tương phản nổi bật được vẽ ra với cách ngoại giao từng được tiến hành. Tôi nhớ tiến trình Oslo vào những năm 1990. Mặc dù tiến trình đó cuối cùng có những hạn chế riêng, nhưng nó là một tiến trình. Nó bao gồm nhiều tháng đàm phán căng thẳng, nghiên cứu bản đồ, cân nhắc các đề xuất và tìm kiếm các thỏa hiệp lãnh thổ và chính trị. Đó là một nỗ lực nghiêm túc, dù gian nan, để thiết lập hòa bình. Ngày nay, kiểu ngoại giao kiên nhẫn đó gần như đã biến mất. Khi có đàm phán, như ngoại giao con thoi gần đây giữa Mỹ và Iran, chúng diễn ra vội vàng và không có thiện chí thỏa hiệp thực sự.

Iran đã trình bày một đề xuất giảm leo thang cụ thể kéo dài bảy ngày, dựa trên các biên bản ghi nhớ thỏa thuận (MOU) hiện có. Thay vì phản hồi, đề xuất đã bị phớt lờ hoặc bị từ chối. Phương Tây dường như không có khả năng phản hồi các đề xuất cụ thể vì bản thân nó không có mục tiêu cụ thể. Nó lơ lửng trên thực tế, trong khi các tác nhân như Iran, Nga và Trung Quốc đứng vững trên mặt đất và biết họ muốn gì, họ có thể đòi gì, và đâu là giới hạn hành động của họ.

Sự trống rỗng trí tuệ: Tệ hơn cả chủ nghĩa hư vô

Triết học của khoảng không

Một trong những quan sát đáng báo động

nhất là tuyên bố rằng văn hóa chính trị phương Tây hiện tại thậm chí không còn là chủ nghĩa hư vô nữa. Chủ nghĩa hư vô vẫn ngụ ý một lập trường triết học: sự từ chối có ý thức về ý nghĩa, giá trị hoặc chân lý, thường với một mục tiêu nhất định hoặc một thế giới quan cụ thể.

Những gì chúng ta thấy bây giờ còn tệ hơn: đó là một sự trống rỗng tuyệt đối. Đó là sự vắng mặt của ý chí muốn bất cứ điều gì. Các nhà lãnh đạo phương Tây thốt ra những lời họ không tin, vì họ biết những lời đó sẽ không được chuyển thành hành động. Emmanuel Macron có thể kêu gọi đối thoại với Nga trong cùng một câu trong khi đồng thời hứa gửi thêm quân và vũ khí đến Ukraine. Ông đã thông báo sẽ gửi quân đến Yanbu ở Ả Rập Saudi để bảo vệ một cảng dầu, mà không có chút ý tưởng nào về việc những binh sĩ đó sẽ phải làm gì cụ thể ở đó, đặc biệt là vì người Houthi đã bắn tên lửa vào đúng khu vực đó ngay sau tuyên bố này.

động

Sự trống rỗng trí tuệ này biểu hiện qua sự

tách rời hoàn toàn giữa lời nói và hành động. Người ta nói về **diệt chủng** ở Gaza, có các tuyên bố từ Tòa án Công lý Quốc tế, và có các nghị quyết từ Đại hội đồng Liên Hợp Quốc.

Nhưng hậu quả là gì? Pháp, quốc gia thích tự đề cao như một nhà lãnh đạo đạo đức, thực tế đã đưa xuất khẩu vũ khí sang Israel lên mức cao nhất trong lịch sử vào năm 2023. Người ta hét lên về nhà nước pháp quyền, nhưng lại hành động từ chủ nghĩa cơ

hội thuần túy và nỗi sợ mất phiếu bầu. Điều này tạo ra một tình huống hoàn toàn không thể đoán trước trong quan hệ quốc tế.

Các quốc gia không thể dựa vào các thỏa thuận nữa, vì đối tác phương Tây có thể chuyển hướng khác ngay ngày hôm sau, không phải vì sự đánh giá lại chiến lược, mà vì một quyết định thất thường hoặc một cuộc thăm dò dư luận không thuận lợi. Sự không thể đoán trước này không phải là dấu hiệu của sức mạnh, mà là của sự yếu kém cơ bản và sự non nớt về thể chế.

Cuộc va chạm của các nền văn minh: Ảo tưởng đối đầu thực tế

Phương Tây trong một thế giới ảo tưởng do chính mình tạo ra

Có một "cú sốc văn hóa" và sự quay trở lại với cuộc va chạm của các nền văn minh, nhưng không theo cách mà [Samuel Huntington](#) từng mô tả. Cuộc va chạm nằm ở sự khác biệt giữa một phương Tây sống trong thế giới ảo tưởng do chính mình tạo ra, và một "phần còn lại của thế giới" (Nam bán cầu, Nga, Trung Quốc, Iran) sống trong thực tế khắc nghiệt. Họ coi phương Tây là "Chất độc của Thế giới."

Khi một nhà lãnh đạo Trung Quốc, Nga hoặc Iran đưa ra tuyên bố, nó thường dựa trên tính toán về những gì khả thi. Họ biết khả năng và hạn chế của chính mình. Họ hiểu rằng ngoại giao là một trò chơi cho và nhận trong giới hạn của thực tế vật chất và chính trị. Ngược lại, phương Tây ném các ý tưởng lên không trung như thể đó là mơ tưởng. Giả định rằng người ta có thể đơn giản "hủy diệt" một quốc gia như Iran hoặc "đánh bại" Nga mà không bao giờ suy nghĩ về hậu quả của một sự leo thang như vậy chứng tỏ một thế giới quan ngây thơ đến mức nguy hiểm.

đối đầu với ám ảnh chiến thuật

Sự khác biệt trong thế giới quan này

chuyển trực tiếp sang cách tiếp cận xung đột. Như Andrei Martyanov mô tả: Phương

Tây đã phát triển một ám ảnh với các liệt kê quân sự chiến thuật. Một xe tăng Nga bị phá hủy, một máy bay không người lái bị bắn hạ, hoặc một lệnh trừng phạt có mục tiêu được ca ngợi như một "chiến thắng."

Người ta không còn nhìn thấy rừng vì cây. Ngược lại, các quốc gia như Nga và Iran tiếp cận chiến tranh và xung đột một cách toàn diện. Họ hiểu rằng chiến tranh là sự tiếp nối của chính trị bằng các phương tiện khác, và rằng các chiều kích chính trị, kinh tế, xã hội và văn hóa ít nhất cũng quan trọng như các chiều kích quân sự thuần túy. Mỹ có thể đã phá hủy các tòa nhà ở Iran hoặc nơi khác, nhưng nếu họ không đạt được mục tiêu chiến lược hoặc chính trị nào, họ đã thua.

Chiến tranh Việt Nam là ví dụ điển hình trong sách giáo khoa lịch sử về điều này: Mỹ thắng gần như mọi trận chiến chiến thuật nhưng thua cuộc chiến vì họ hoàn toàn bỏ qua cấp độ chiến lược và chính trị cũng như ý chí của người dân Việt Nam bị áp bức. Phương Tây dường như không học được bài học này và đang lặp lại những sai lầm tương tự trong cuộc chiến ủy nhiệm ở Ukraine và Trung Đông.

Ảo tưởng về kiểm soát và vai trò của cử tri

Chính trị như một bài tập quan hệ công chúng

Động lực đằng sau sự trống rỗng này là việc rút gọn chính trị thành quan hệ công chúng thuần túy. Các nhà lãnh đạo không còn giao tiếp với công dân để giải thích chính sách hoặc chia sẻ tầm nhìn dài hạn; họ giao tiếp để tồn tại qua chu kỳ tin tức tiếp theo. Mục tiêu là tối đa hóa số phiếu bầu, hết. Không có "tại sao", không có "để làm gì", và không có mục tiêu dài hạn. Động lực này được củng cố bởi hệ sinh thái truyền thông, vốn được thưởng cho xung đột và phân cực, không phải cho sắc thái hay chiều sâu. Kết quả là một tầng lớp chính trị sợ nói sự thật, vì sự thật thường phức tạp, đau đớn và rủi ro về mặt bầu cử. Thay vào đó, người ta chọn lời hứa dễ dàng, rỗng tuếch.

Sự đồng lõa của cử tri

Một sự thật khó chịu là vai trò của chính người dân phương Tây. Có sự thờ ơ ngày càng tăng và thiếu quyền công dân phê phán. Công dân chấp nhận những lời hứa rỗng và chính sách mâu thuẫn. Tại sao người ta trả nhiều hơn cho dầu diesel? Tại sao giá năng lượng tăng trong khi những lời hứa về an ninh năng lượng được đưa ra? Tại sao các lệnh trừng phạt được áp đặt gây hại cho nền kinh tế của chính mình, mà không có mục tiêu chiến lược cuối cùng rõ ràng được truyền đạt?

Sự thiếu áp lực từ xã hội cho phép tầng lớp chính trị tiếp tục màn trình diễn giả tạo này. Chừng nào cử tri không yêu cầu lời nói được chuyển thành hành động, và chừng nào người ta không hỏi về chiến lược cơ bản, "chính trị TikTok" sẽ tiếp tục thắng thế. Đó là một mối quan hệ cộng sinh giữa một tầng lớp tinh hoa hời hợt và một dân chúng vô mộng nhưng thụ động.

Vòng xoáy đi xuống của phương Tây

Từ "dựa trên quy tắc" sang "dựa trên luật pháp": Sự mất uy tín

Cần phải nêu rõ bối cảnh lịch sử và cấu trúc rộng lớn hơn của sự suy tàn này. Sự điên rồ TikTok-Facebook-WhatsApp của chính trị phương Tây không phải là một bất thường ngẫu nhiên: đó là triệu chứng của một sự suy tàn cấu trúc sâu sắc hơn của bá quyền phương Tây. Một sự phân biệt quan trọng cần được thực hiện là giữa một "trật tự quốc tế dựa trên luật pháp" (international law-based order) và một "trật tự dựa trên quy tắc" (rules-based order). Cái đầu tiên được neo vào Hiến chương Liên Hợp Quốc, các hiệp ước và luật quốc tế. Nó ổn định, có thể dự đoán và bình đẳng cho mọi người. Cái thứ hai là một phát minh của phương Tây, trong đó "quy tắc" linh hoạt và có thể được điều chỉnh hoặc bỏ qua theo ý muốn bởi các tác nhân mạnh nhất (đặc biệt là Mỹ và các đồng minh).

Sự chuyển dịch này đã gây tử vong cho uy tín của phương Tây. Các quốc gia ở Nam bán cầu, và ngày càng nhiều cả các quốc gia trung lập truyền thống, nhìn thấu trò chơi này. Họ thấy rằng các lệnh trừng phạt chỉ được áp đặt lên các đối thủ của phương Tây (như Nga), nhưng không bao giờ lên chính phương Tây, ngay cả khi luật nhân đạo quốc tế bị vi phạm (như ở Gaza hoặc trong cuộc xâm lược Iraq năm 2003). Chính sách tiêu chuẩn kép này đã tuyên bố phương Tây phá sản về mặt đạo đức và ngoại giao trong mắt một phần lớn thế giới.

Sự phóng chiếu yếu kém như sự xâm lược

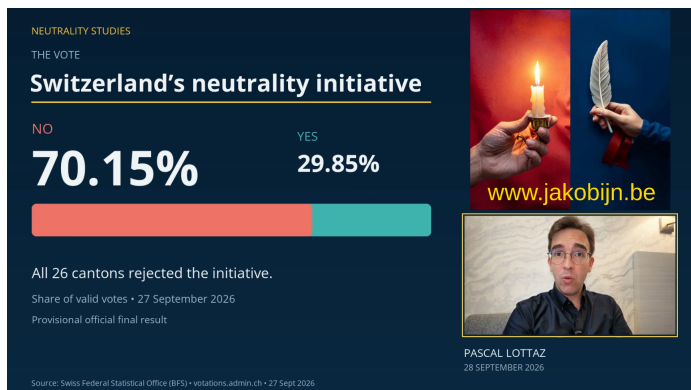
Ngôn ngữ chiến tranh ngày càng tăng từ các thủ đô phương Tây không phải là dấu hiệu của sức mạnh, mà là của sự hoảng loạn. Như [Jacques Baud](#) và [Pascal Lottaz](#) đã nhận xét đúng: tình hình càng tồi tệ đối với Ukraine, các nhà lãnh đạo châu Âu càng nói to về một cuộc chiến tranh trực tiếp với Nga. Điều này là phi lý nhưng đó là một thao tác đánh lạc hướng. Vì phương Tây không có khả năng giải quyết các vấn đề mà chính mình đã tạo ra (ở Iraq, Afghanistan, Libya, và bây giờ là Ukraine), một kẻ thù bên ngoài mới phải liên tục được tạo ra để che giấu thất bại nội bộ. Đây là một đặc điểm cổ điển của một bá quyền đang hấp hối: nó trở nên không thể đoán trước, hung hăng và tách rời khỏi thực tế. Chỉ là sự khoác lác rỗng tuếch từ một khu vực được 85% dân số thế giới coi là **Chất độc của Thế giới**. EU thích quên đi rằng họ chỉ chiếm 5,4% dân số thế giới.

Sự mất đi quyền lực trung gian ngoại giao

Ví dụ của Thụy Sĩ là minh họa cho toàn bộ phương Tây. Thụy Sĩ, theo truyền thống là trung gian hòa giải hàng đầu, đã hy sinh tính trung lập của mình trước áp lực của EU và NATO bằng cách áp đặt các lệnh trừng phạt chống lại Nga. Châu Âu đang trượt ngày càng sâu vào tâm lý chiến tranh bài Nga. Thụy Sĩ – đáng chú ý – gần đây đã đưa ra bằng chứng mới nhất về điều này bằng cách trong một cuộc trưng cầu dân ý quyết định từ bỏ tính trung lập nghiêm ngặt. Và điều này liên quan đến nhiều hơn chỉ người Thụy Sĩ. Kết quả là hệ quả của bầu không khí tuyên truyền hiện tại ở khắp châu Âu và nỗi sợ hãi chung đối với Nga. Hậu quả? Nga đã từ chối công nhận Thụy Sĩ là "cường quốc bảo vệ" cho Ukraine tại Moscow.

Tuy nhiên, một vài lệnh trừng phạt bổ sung đã không thay đổi kết quả của cuộc chiến, nhưng Thụy Sĩ đã đánh mất vĩnh viễn vai trò độc đáo và quý giá của mình như một nhà môi giới trung thực. Đây là bản chất của sự thiển cận phương Tây: người ta hy sinh các giá trị chiến lược dài hạn cho những cử chỉ chính trị mang tính biểu tượng ngắn hạn.

Khuyến nghị cho một đường lối địa chính trị thực tế

Với chẩn đoán ảm đạm này, không đủ để chỉ phàn nàn. Cần có sự đổi mới về trí tuệ và chiến lược. Đối với các nhà hoạch định chính sách, nhà ngoại giao và công dân ở châu Âu và phương Tây rộng lớn hơn, các khuyến nghị sau đây là thiết yếu để phá vỡ vòng xoáy đi xuống.

Dưới đây là danh sách các nguồn có thẩm quyền từ Hoa Kỳ, Nga, Trung Quốc và Iran ủng hộ luận điểm trong bài viết của tôi: rằng phương Tây đang phải chịu đựng một cuộc khủng hoảng chiến lược và trí tuệ, và rằng việc đổi mới tư duy và quay trở lại ngoại giao thực tế là cần thiết để phá vỡ vòng xoáy đi xuống. Những nguồn này được chọn dựa trên thẩm quyền học thuật, thể chế hoặc chính sách của họ, và cung cấp cả phê bình nội bộ (từ chính phương Tây) và những quan sát sắc bén từ bên ngoài của các tác nhân toàn cầu.

1. Hoa Kỳ: Phê bình nội bộ về sự thiển cận chiến lược

US Army War College: "Avoiding a Long War" (2023)

Nguồn: Kavanagh, J., & Shurkin, M. (2023). *Avoiding a Long War: U.S. Policy and Strategy for the Ukraine Conflict*. RAND Corporation / US Army War College. Đây là một trong những tài liệu chiến lược nội bộ có thẩm quyền nhất trong những năm gần đây. Các tác giả cảnh báo rõ ràng rằng Mỹ đang vướng vào một cuộc chiến tiêu hao mà không có mục tiêu chính trị cuối cùng rõ ràng, khả thi. Báo cáo kêu gọi khẩn cấp một "định hướng lại chiến lược" và các lối thoát ngoại giao, vì con đường hiện tại của leo thang quân sự thuần túy mà không có chiến lược chính trị dẫn đến những rủi ro không thể chấp nhận đối với an ninh Mỹ và ổn định toàn cầu. Nó xác nhận nhu cầu "đổi mới chiến lược."

GS. Stephen M. Walt (Harvard Kennedy School)

Nguồn: Walt, S. M. (2018). The Hell of Good Intentions: America's Foreign Policy Elite and the Decline of U.S. Primacy. Farrar, Straus and Giroux. (Và các phân tích tiếp theo của ông trên Foreign Policy). Walt, một trong những nhà hiện thực nổi bật nhất trong quan hệ quốc tế Mỹ, ghi lại cách tiếp cận "bá quyền tự do" của Mỹ đã dẫn đến một loạt thất bại chiến lược. Ông lập luận rằng tầng lớp tinh hoa phương Tây bị mắc kẹt trong một phòng vang trí tuệ, nơi tu từ học duy tâm đã thay thế chiến lược tỉnh táo dựa trên lợi ích. Điều này hỗ trợ chẩn đoán về "sự trống rỗng trí tuệ" và nhu cầu cấp thiết về thay đổi.

2. Nga: Phân tích về "chứng tự kỷ chiến lược" của phương Tây

Fyodor Lukyanov (Russia in Global Affairs)

Nguồn: Lukyanov, F. (Nhiều bài xã luận trên "Russia in Global Affairs", bao gồm "The End of the World Order and the Future of the West", 2022-2024). Với tư cách là tổng biên tập của tạp chí hàng đầu "Russia in Global Affairs" và chủ tịch Đoàn Chủ tịch Hội đồng Chính sách Đối ngoại và Quốc phòng, Lukyanov phân tích phản ứng của phương Tây đối với quá trình chuyển đổi đa cực. Ông sử dụng thuật ngữ như "chứng tự kỷ chiến lược" để mô tả cách các tầng lớp tinh hoa phương Tây từ chối thừa nhận thực tế của một trật tự thế giới đang thay đổi. Ông lập luận rằng phương Tây bị mắc kẹt trong một ảo tưởng do chính mình tạo ra và rằng bất kỳ hình thức chính sách hiệu quả nào đều không thể cho đến khi có sự chấp nhận trí tuệ về giới hạn của quyền lực phương Tây. Điều này xác nhận lời kêu gọi đổi mới trí tuệ cơ bản.

3. Trung Quốc: Quan sát về sự nhầm lẫn chiến lược của phương Tây

GS. Wang Jisi (Đại học Bắc Kinh)

Nguồn: Wang, J. (2022). "America's Strategic Confusion and Its Impact on the World". Institute of International and Strategic Studies, Peking University. Wang Jisi, một trong những học giả quan hệ quốc tế được kính trọng nhất của Trung Quốc và là cựu cố vấn của giới lãnh đạo Trung Quốc, liên tục chỉ ra rằng chính sách đối ngoại của Mỹ bị chi phối bởi sự phân cực chính trị trong nước thay vì một tầm nhìn dài hạn mạch lạc. Ông gọi đây là "sự nhầm lẫn chiến lược" (strategic confusion), trong đó Mỹ phản ứng bằng các biện pháp ad-hoc và tu từ học thay vì một đại chiến lược được suy nghĩ kỹ lưỡng. Phân tích của ông nhấn mạnh rằng phương Tây đang mất uy tín vì không có kế hoạch nhất quán, khả thi, điều này chỉ làm cho nhu cầu đổi mới trở nên

cấp bách hơn.

4. Iran: Ảo tưởng thất bại của chính sách cường chế

Hội đồng Chiến lược về Quan hệ Đối ngoại (Strategic Council on Foreign Relations - SCFR)

Nguồn: Các ấn phẩm và phân tích chính sách của SCFR (bao gồm các phân tích về sự thất bại của "Áp lực Tối đa" và nhu cầu ngoại giao khu vực, 2023-2025). SCFR là một trong những think tank độc lập quan trọng nhất ở Iran, liên kết với các nhà tư tưởng của cơ sở Iran. Các phân tích của họ liên tục lập luận rằng chính sách phương Tây ở Trung Đông thất bại vì thiếu hiểu biết cơ bản về động lực khu vực và ám ảnh với các chiến thuật cường chế bất khả thi (như đề cập đến "hủy diệt" hoặc các yêu cầu phi thực tế). Họ nhấn mạnh rằng chỉ có sự quay trở lại ngoại giao cổ điển dựa trên sự tôn trọng lẫn nhau (như đề xuất giảm leo thang bảy ngày được đề cập trong bản ghi) mới có thể hoạt động. Điều này xác nhận luận điểm rằng con đường phương Tây hiện tại là một "vòng xoáy đi xuống" chỉ có thể bị phá vỡ bằng sự khiêm tốn trí tuệ và đổi mới chiến lược.

GS. Seyed Mohammad Marandi (Đại học Tehran)

Nguồn: Marandi, S. M. (Nhiều bài giảng và ấn phẩm, bao gồm qua "Tehran Times" và các diễn đàn quốc tế về sự đạo đức giả của phương Tây và thất bại chiến lược). Marandi thường đặt ngón tay lên điểm đau của "chính trị TikTok" phương Tây: khoảng cách giữa tu từ học đạo đức (nhân quyền, dân chủ) và thực tế của chính sách (cung cấp vũ khí, các lệnh trừng phạt ảnh hưởng đến dân thường). Ông lập luận rằng sự bất hòa nhận thức này khiến phương Tây không phù hợp để trở thành đối tác đáng tin cậy trong các tiến trình ngoại giao, trừ khi có một sự thay đổi cơ bản từ các cuộc thập tự chinh ý thức hệ sang cân nhắc lợi ích thực tế.

Cần phải làm gì

Điều đáng chú ý ở bốn nguồn này, đến từ bốn hệ thống chính trị khác biệt về cơ bản, là **sự hội tụ trong chẩn đoán của họ**. Dù đó là một báo cáo chiến lược quân sự nội bộ của Mỹ, một nhà hiện thực Nga, một học giả Trung Quốc hay một think tank Iran: tất cả đều chỉ ra rằng phương Tây đã đánh mất la bàn chiến lược của mình. Họ không chỉ chứng minh "sự ảm đạm của chẩn đoán", mà còn làm rõ rằng các khuyến nghị về đổi mới trí tuệ và chiến lược không phải là sự tự trừng phạt của phương Tây, mà là một tất yếu khách quan được toàn thể cộng đồng quốc tế nhận thức. Việc phớt lờ sự đồng thuận này chắc chắn sẽ đẩy nhanh vòng xoáy đi xuống về uy tín và ảnh hưởng của phương Tây.

1. Trở về với ngoại giao cổ điển, kiên nhẫn

Phương Tây phải từ bỏ ảo tưởng rằng các xung đột có thể được "thắng" hoặc "giải quyết" thông qua tweet, hợp báo hay tối hậu thư. Ngoại giao là một nghề đòi hỏi thời gian, sự kín đáo và tôn trọng lẫn nhau. Châu Âu phải cam kết khôi phục các kênh đàm phán thực sự, không phải như một sự yếu đuối, mà như một dấu hiệu của sự chững chạc chính trị. Điều này có nghĩa là phải sẵn sàng ngồi vào bàn với các đối thủ (như Nga, Iran hay Houthi) mà không đặt ra những điều kiện bất khả thi trước. Đề xuất giảm leo thang bảy ngày của Iran lẽ ra phải được nghiên cứu nghiêm túc và lấy làm cơ sở cho đàm phán, thay vì bị gạt sang một bên một cách kiêu ngạo.

2. Công nhận thế giới đa cực và từ bỏ mặc cảm ưu việt

Trở ngại lớn nhất đối với hiệu quả của phương Tây là niềm tin dai dẳng vào sự ưu việt của chính mình. Phương Tây phải thừa nhận rằng mình không còn là kiến trúc sư duy nhất của trật tự thế giới. Các quốc gia như Trung Quốc, Nga, Ấn Độ và các cường quốc mới nổi của Nam bán cầu có những lợi ích chính đáng, lo ngại an ninh và thế giới quan của riêng họ. Thay vì quỷ hóa hoặc phớt lờ những điều này, phương Tây phải học cách định hướng trong thực tế đa cực này. Điều này đòi hỏi sự khiêm tốn: thừa nhận rằng mình không phải lúc nào cũng đúng, và rằng "phần còn lại của thế giới" thường hiểu rõ hơn về động lực địa phương trong khu vực của họ.

3. Khôi phục quyền tự chủ chiến lược cho châu Âu

Châu Âu phải giải phóng mình khỏi bóng vang của Washington. Chính trị nội bộ Mỹ, với sự phân cực cực đoan và tính khó lường (như được minh họa bởi sự thất thường của Trump), là một nền tảng tồi cho chính sách an ninh châu Âu. Châu Âu phải phát triển một tầm nhìn chiến lược độc lập của riêng mình, hướng tới lợi ích của

công dân châu Âu, chứ không phải thực thi chương trình nghị sự địa chính trị của bất kỳ chính quyền Mỹ nào. Điều này cũng có nghĩa là xem xét lại việc tự động áp dụng các lệnh trừng phạt và ưu tiên an ninh năng lượng và ổn định kinh tế châu Âu hơn các cuộc thập tự chinh ý thức hệ.

4. Thúc đẩy hiểu biết truyền thông và công dân phê phán

"Chính trị TikTok" chỉ có thể tồn tại chừng nào người dân còn chấp nhận nó.

Có một nhu cầu cấp thiết phải làm sâu sắc thêm tranh luận công khai. Truyền thông, học giả và các tổ chức xã hội dân sự phải có trách nhiệm không chỉ lặp lại những tuyên bố hời hợt của các chính trị gia, mà còn phải vạch trần chúng. Công dân phải được khuyến khích đặt những câu hỏi khó: "Mục tiêu cụ thể của chính sách này là gì?", "Kế hoạch B là gì?", và "Điều này phục vụ hòa bình và thịnh vượng lâu dài như thế nào?". Không có một công dân phê phán và gắn kết, chính trị vẫn chỉ là một màn trình diễn rỗng tuếch.

5. Định nghĩa lại tính trung lập và độc lập

Đối với các quốc gia truyền thống đóng vai trò trung gian (như Thụy Sĩ, mà còn cả các nước như Áo hay Ireland, và theo nghĩa rộng hơn là toàn bộ EU), điều quan trọng là khôi phục uy tín. Điều này có nghĩa là duy trì một tính trung lập nghiêm ngặt, dựa trên nguyên tắc, không dao động theo chiều gió chính trị của thời điểm. Một tác nhân trung lập đáng tin cậy có giá trị hơn cho sự ổn định quốc tế so với một bên đứng sau một trong các bên tham chiến và do đó lãng phí mọi khả năng hòa giải.

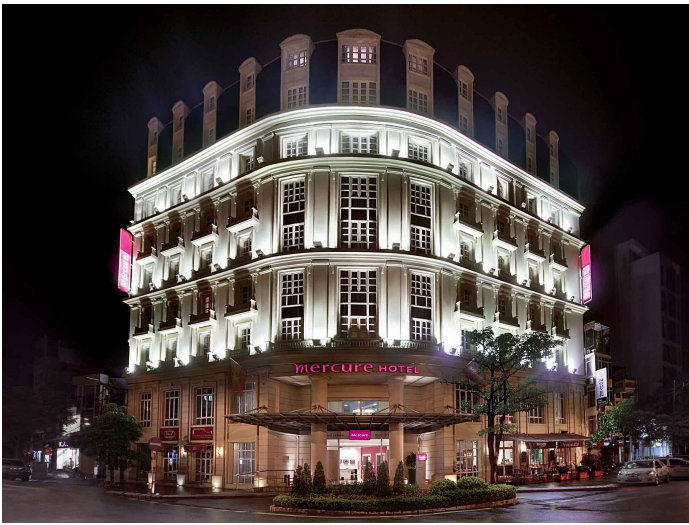
Kết luận

Những phân tích này là một tấm gương khó chịu được giơ lên trước phương Tây. Tiêu đề "Trình độ TikTok của chính trị phương Tây: không kế hoạch, không tầm nhìn, không hiểu đối thủ" thật khắc nghiệt, nhưng nó mô tả chính xác một nền văn hóa chính trị đã bị mắc kẹt trong tu từ của chính mình. Chúng ta đang sống trong một thời đại mà sự phức tạp của thế giới ngày càng tăng, nhưng năng lực trí tuệ của giới lãnh đạo phương Tây và người dân của họ để nắm bắt sự phức tạp đó dường như đang giảm sút. Nỗi ám ảnh với quan hệ công chúng, sự thiếu vắng một chiến lược toàn diện, và việc từ chối chấp nhận thực tế của một thế giới đa cực không chỉ làm mất uy tín của phương Tây, mà còn làm tăng nguy cơ leo thang không cần thiết và thảm khốc.

Con đường phía trước không đòi hỏi những khẩu hiệu mới, to hơn. Nó đòi hỏi sự im lặng, suy ngẫm, và lòng dũng cảm để trở về với nền tảng của ngoại giao cổ điển:

kiên nhẫn, hiểu biết lẫn nhau, và sẵn sàng thỏa hiệp vì lợi ích cao hơn của hòa bình và ổn định. Đã đến lúc gác lại tư duy TikTok và tìm lại sự chắc chắn cần thiết để đối mặt với những thách thức của thế kỷ 21. Lịch sử sẽ không đánh giá sức mạnh của những tweet của chúng ta, mà là sự khôn ngoan trong hành động của chúng ta. Và ở điểm đó, phương Tây hiện đang ở mức không đạt.

Từ ngày 15 tháng 10, tôi sẽ ở Hà Nội để tiếp tục làm việc cho cuốn sách của mình: CÁI GIÁ CỦA ẢO TƯỢNG - Cựu chiến binh Mỹ và những người sống sót Việt Nam - Email: de.jakobijn@gmail.com

Giới thiệu bài viết đầu tiên về Hà Nội: Từ nơi ở cố định của tôi ở trung tâm phố cổ Hà Nội, nơi tôi sống từ năm 1982 đến năm 1988, phương Tây không chỉ có vẻ phá sản về mặt đạo đức, **mà trên hết là điên loạn về mặt lâm sàng**. Hãy để tôi bắt đầu bằng một vài sự thật như mã bưu chính 100000: Dân số Hà Nội, một thành phố mang những vết sẹo của một cuộc chiến tranh tội ác của phương Tây, hiện được ước tính là 9,4 triệu người. Tổng diện tích của [Hà Nội](#) là 3.328 kilômét vuông và mật độ dân số là 2.300 người trên mỗi kilômét vuông. Thành phố Hồ Chí Minh hiện có 10,5 triệu người. [Vùng Flanders](#) có 6,9 triệu người và [Bỉ](#) có 11,8 triệu người.

Vào năm 2030, [Hà Nội](#) (GDP + 8,16%) sẽ có số dân bằng nước Bỉ không thể quản trị được và được điều hành hiệu quả bởi [một phần nhỏ số chính trị gia](#) mà Bỉ (GDP + 0,3%) cần: Bỉ có 6 chính phủ, theo [Fedasil](#). Với 371 người dân trên mỗi chính trị gia được trả lương, theo [VRT](#). Trong 565 [đô thị](#), có hơn 13.000 ủy viên hội đồng đô thị được bầu. 19 đô thị của Vùng Thủ đô Brussels đã phá sản là một biểu tượng buồn của điều này.

<https://youtu.be/MRqaSQPAgKo>